

MERT HÜSEYİN AKGÜN**Tarihe not düşen yargılamalar: Genelkurmay Çatı Davası**

Türkiye askeri müdahalelere dair çok sayıda trajik olayı da içinde barındıran derin bir tarihi tecrübeye sahiptir. Türkiye'de sadece 1960'tan bugüne kadar geçen yaklaşık altmış yıllık dönemde farklı yöntemlerin kullanıldığı ona yakın askeri müdahale veya müdahale girişimi yaşandı. Fakat bunların sonuncusu olan [15 Temmuz](#) darbe girişimi birçok bakımdan diğerlerinden ayrılmaktadır. Öncelikle ilk kez bu darbe girişimi tamamen ordu dışından verilen talimatla planlandı ve gerçekleştirildi. Üstelik darbeyi en başta tasarlayan ve yöneten kişiler asker değil yurt dışı merkezli bir terör örgütünün sivil yöneticileridir. Bu sivil FETÖ yöneticileri darbe öncesinde ve darbe girişimi sırasında ordu karargahlarında darbeyi sevk ve koordine etti. İlk bakışta dahi son derece girift ve anlaşılması güç bir fotoğraf sunan bu darbe girişiminin aydınlatılması için ülke genelinde birçok soruşturma başlatıldı. Bugüne dek 289 dava açıldı ve bugün itibarıyla bu davaların yüzde doksanında nihai kararlar verildi.

Yürütülen soruşturmalar ve dava süreçleri hem örgütün TSK yapılanmasına hem de darbe girişimine dair ciddi bir veri kaynağı oluşturdu. Özellikle FETÖ ve 15 Temmuz darbe girişimine yönelik başlatılmış üç soruşturma ve akabinde açılan dava var ki bunlar sayesinde bugün artık FETÖ'nün örgütsel yapısı, amaçları ve yöntemlerine dair önemli ölçüde bilgi sahibiyiz. Bunlar kamuoyunda FETÖ [Çatı İddianamesi](#) olarak bilinen iddianame, [Genelkurmay Çatı İddianamesi](#) ve Davası ile Akıncı İddianamesi ve Davasıdır.

Genelkurmay Çatı ve Akıncı yargılamaları özetle 15 Temmuz darbe girişiminin arkasındaki örgütsel yapıyı aydınlatmayı, FETÖ'nün sivil ve askeri kanatları arasındaki ilişkileri ortaya çıkarmayı hedefledi.

Genelkurmay Çatı Davası'na ilişkin soruşturma süreci 2017'nin Mart ayında tamamlandı. 22 Mayıs'ta başlayan ve iki yıl boyunca devam eden duruşma safhası ise 20 Haziran 2019'da verilen kararla sona erdi. Genelkurmay Çatı Soruşturması ve Davası'nda darbenin hazırlık safhası, askeri yöneticileri, organizasyonu ve Genelkurmay Karargahında gerçekleşen darbe eylemleri ele alındı.

Davaya temel oluşturan iddianamede sanıkların kullandığı telefon hatlarına ilişkin HTS analizlerinden Genelkurmay karargahındaki kamera kayıtlarına, parmak izi inceleme raporlarından failerin ofis, araç ve konutlarında ele geçirilen belge ve materyaller ile karargahtan askeri birliklere çekilen darbe mesajlarına kadar çok sayıda ve çeşitte delile yer verildi. Yine çok önemli bir delil grubunu da sanık ve tanıkların verdiği ifadeler oluşturdu. Elde edilen delillerle bugün sivil ve asker hangi örgüt mensubunun darbeye ne ölçüde iştirak ettiğini büyük oranda söyleyebiliyoruz.

Adli makamların sağladığı bilgi ve belgelere göre 15 Temmuz'un öne çıkan askeri yöneticilerinden bazılarını şöyle sıralayabiliriz: Darbe girişiminin planlandığı villada parmak izi tespit edilen ve Akıncı'da

darbeyi yöneten çekirdek ekipte yer alan Ömer Faruk Harmancık; "Atama", "Katılışlar" ve "Sıkıyönetim Direktifi" konulu darbe mesajlarının altında imzası bulunan Mehmet Partigöç; darbenin planlamasından icrasına birçok aşamasında kritik roller oynayan, Cumhurbaşkanı suikast timini yöneten ve FETÖ tarafından MİT müsteşarı olarak atanan Gökhan Şahin Sönmezateş; [Hulusi Akar](#)'dan Gülen'le görüşmesini isteyen Akıncı Üs Komutanı Hakan Evrim; darbeyi Hulusi Akar'a tebliğ eden Mehmet Dişli ve yine darbecilerin en kıdemli ismi eski Hava Kuvvetleri Komutanı Akın Öztürk.

İki yıldan fazla süren mahkeme sürecine dair üzerinde durulması gereken bir başka husus ise yargılamaların hukuka uygunluğa büyük önem verilerek yürütülmesidir. Hukuk devleti ilkesinin korunması, davanın meşruiyetine gölge düşmemesi, hakikatin tüm çıplaklığıyla ortaya çıkarılabilmesi ve FETÖ ile onun iş birliği yaptığı uluslararası odakların davayı itibarsızlaştırmasına imkan vermemek için darbe sanığı askerlerin adil yargılanma hakkına azami hassasiyet gösterildi. Sanıklara mevcut hukuki düzenlemelerin de ötesinde ve Türk ceza yargılaması tarihinde eşi görülmemiş genişlikte bir savunma imkanı sunuldu.

Çok sayıda sanık davanın hem başlangıcında hem son aşamasında ikişer üçer gün boyunca aralıksız savunma yaptı. Buna rağmen sanıkların büyük kısmı savunma haklarını suistimal ederek FETÖ'nün 15 Temmuz sonrası stratejisine paralel şekilde kolektif bir tutum takındı. Birçok sanık kurgu, yalan ve açık delilleri inkara dayanan bir savunma gerçekleştirdi.

Sık sık mahkeme heyetini itibarsızlaştırmaya dönük iddialarda bulundular. **Savunmalar dikkatle incelendiğinde neredeyse tüm sanıkların darbe girişimine dair saatler süren beyanlarındaki bir ortaklık dikkat çeker: FETÖ'nün 15 Temmuz'daki rolünün reddedilmesi.** Bunu kendilerinden ziyade örgütü darbeden aklamak amacıyla yaptılar. Bu vahim tablo ise yüzlerce kez müebbet hapis cezasına çarptırılacağını öngören bir sanık topluluğunun o koşullarda dahi örgütü önceleyebilecek kadar bu kült yapılanmaya bağlılığını koruduğunu gözler önüne serdi.

Davanın 20 Haziran'da açıklanan hükmü ile darbenin önde gelen asker yöneticileri onlarca kez ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına çarptırıldı. Bunun yanında 33 sanık ise beraat etti ki bu da yargılamaların peşin hükümlü bir şekilde yürütülmediğini, mahkemenin suçluyla suçsuzu ayırt etme çabasında olduğunu ortaya koyan bir durumdur. Sonuç olarak önemle belirtmeliyiz ki bu dava ve diğer FETÖ ve darbe davalarında hükümlerin verilmesi örgütle mücadelenin nihayete erdiğini göstermez.

Bilakis yargı süreçlerinde örgüte dair ortaya çıkarılanlar eğer gereği gibi analiz edilirse FETÖ ile daha etkin mücadele için ancak güçlü bir zemin teşkil edebilir.

Yasal Uyarı: Yayınlanan köşe yazısı/haberin tüm hakları Turkuvas Medya Grubu'na aittir. Kaynak gösterilse veya habere aktif link verilse dahi köşe yazısı/haberin tamamı ya da bir bölümü kesinlikle kullanılamaz.

Ayrıntılar için lütfen tıklayın.

